

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

tirsdag 26. februar 2013 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Grenseveien 88

Kart I

Sak	Side
12/13 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 29.01.2013	2
13/13 Rapport 1/2013 Internkontroll med anskaffelsesområdet i Ruter AS	2
14/13 Byrådets kontrollrutiner for å forebygge og avdekke sosial dumping.....	4
15/13 Byrådsavdelingens tilskuddsforvaltning	4
16/13 Status for spansk selskap etablert for å ivareta investering og drift av planlagt rehabiliteringssenter i Spania.....	6
17/13 Rapport 10/2012 Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten - Byrådets rapportering av status for iverksetting av tiltak per 31.12.2012	7
18/13 Kommunerevisjonens årsoppgjør 2012.....	8
19/13 Kontrollutvalgets årsoppgjør 2012	9
20/13 Kontrollutvalgets årsmelding 2012.....	9

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 29.01.2013

Protokollen følger vedlagt

Rapport 1/2013 Internkontroll med anskaffelsesområdet i Ruter AS

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomført en utvidet selskapskontroll/forvaltningsrevisjon av internkontroll med anskaffelser med vekt på risiko for misligheter i Ruter AS.

Undersøkelsen ble vedtatt av kontrollutvalget 24.01.2012 (sak 8), jf. *Plan for selskapskontroll 2012—2016* vedtatt av bystyret 13.06.2012 (sak 164).

Kommunerevisjonen har

- gjennomgått og vurdert undersøkelsene gjennomført av Ernst & Young og BDO
- gjennomført egne undersøkelser av prosedyrer for internkontroll på kjøpsområdet og hvordan Ruter har sørget for internkontroll med kjøp av busstjenester for utvalgte ruteområder
- beskrevet behandlingen av lengdekravet på mellom 18,74 og 18,75 meter ved kunngjøring av Oslo vest-anbudet som ble vunnet av Nobina AS
- beskrevet den formaliserte utvidelsen av Sentrumskontrakten og gjenkjøpsavtalen på 35 millioner kroner ved opphør av avtalen, herunder gjennomgått kontrakter og fullmakter

Etterlevelseskontroll med utgangspunkt i lov om offentlige anskaffelser, anskaffelsesforskriften eller forsyningsforskriften er ikke utført i undersøkelsen. Det er heller ikke utført mislighetsrettede kontroller av hensyn til politiets etterforskning. Risiko for misligheter er likevel omfattet ved at undersøkelsen har vært innrettet mot å vurdere sider av selskapets internkontroll med innkjøpsområdet.

På tidspunktet for gjennomføring av undersøkelsene ved Ernst & Young og BDO med basis i deres rapporterte funn, og Kommunerevisjonens egne funn mener Kommunerevisjonen at internkontrollen og risikostyringen av anskaffelsesområdet i Ruter AS var mangelfull. Svak internkontroll vil ha gitt økt risiko for uregelmessigheter og misligheter. En positiv utvikling i Ruters arbeid med internkontroll og risikostyring kan imidlertid leses av selskapets statusrapportering for tiltak per oktober 2012.

Ernst & Young og BDO foreslo samlet sett 67 forbedringspunkter. Fra anbefalingene til Ernst & Young velger Kommunerevisjonen å løfte fram at Ruter bør etablere et rammeverk for risikostyring og et system for internkontroll. Kommunerevisjonens supplerende kontroller viser at det er behov for å sette trykk på etablering og implementering av et robust kvalitetssikringsregime på innkjøpsområdet. Kommunerevisjonen kom også med andre anbefalinger.

Kommunerevisjonen har også fremskaffet svar på spørsmål om detaljpesifiseringen av busslengde i Oslo vest-anbudet, og kartlagt formaliseringen av Sentrumskontrakten ved avtale om utvidelse av kontrakten og gjenkjøp av busser. Av innhentet informasjon går det fram at det var gitt en faglig begrunnelse for lengdespesifikasjonen for busser og at konkurransekravet hadde blitt ivaretatt. Den formaliserte utvidelsen av Sentrumskontrakten hadde skjedd i henhold til opprinnelig kontrakt og gjeldende fullmakter.

Ruter AS, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og Akershus fylkeskommune har kommentert rapporten.

Selskapet varsler i sin uttalelse tiltak som er relevante i forhold til Kommunerevisjonens anbefalinger. Iverksettelsen av tiltakene vil skje samtidig med implementeringen av de forbedringstiltakene som ble foreslått av Ernst & Young og BDO. Ruter tar sikte på å gjennomføre tiltakene ved årsskiftet 2013/2014.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel viser i uttalelse til rapporten til at det er av vesentlig betydning at Ruter AS iverksetter betryggende internkontroll, og peker på elementer som kontrollmiljø, risikovurderinger, kontrollaktiviteter etc. Av brevet går det videre frem at man forventer oppfølging av internkontrollen fra styrets side, samt at avdelingen selv i eierbrev til selskapet har bedt om særskilt fokus på anskaffelsesområdet. Byrådsavdelingen tiltrår samtlige anbefalinger fra Kommunerevisjonen.

Akershus fylkeskommune slutter seg til anbefalingene fra Kommunerevisjonen. Fylkeskommunen peker videre på at Ruter AS er et viktig redskap for fylkeskommunens måloppnåelse, og at man derfor har betydelig interesse i at rapportens anbefalinger blir håndtert på en effektiv måte av selskapet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at det i rapport 1/2013 *Internkontroll med anskaffelsesområdet i Ruter AS* er pekt på mangelfull internkontroll og risikostyring, herunder blant annet manglende dokumentert kvalitetssikringsregime for innkjøp.

Kontrollutvalget merker seg også at Ruter AS har iverksatt et omfattende arbeid med sikte på bedre internkontrollen og risikostyringen i selskapet.

Kontrollutvalget mener at det er av vesentlig betydning for god internkontroll med anskaffelser at Ruter AS fremover sørger for en effektiv implementering av varslede forbedringstiltak.

Kontrollutvalget noterer seg at Byrådsavdeling for miljø og samferdsel forventer oppfølging av internkontrollen fra styrets side, samt at avdelingen selv i eierbrev til selskapet ber om særskilt fokus på anskaffelsesområdet.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.02.103 m/vedlegg

Byrådets kontrollrutiner for å forebygge og avdekke sosial dumping

Saken gjelder:

I brev av 09.01.2013 fra byråden for finans til kontrollutvalget, redegjør byråden for det arbeidet som er gjort for å forebygge og avdekke sosial dumping. Bakgrunnen for redegjørelsen er kontrollutvalgets vedtak 20.10.2009, sak 73:

Kontrollutvalget ber byrådet informere om utfallet av arbeidet med å etablere kontrollrutiner for å forebygge og avdekke sosial dumping.

I denne saken orienterer Kommunerevisjonen om innholdet i byrådets svarbrev til kontrollutvalget. For å gi kontrollutvalget et fyldigere bilde av hva slags undersøkelser og tiltak som er gjort for å forebygge og avdekke sosial dumping, redegjør vi også for sentrale funn i Kommunerevisjonens undersøkelser på dette området siden 2009.

Redegjørelsen viser at byrådet har gjennomført ulike kontrolltiltak rettet mot å avdekke og forebygge sosial dumping, og at dette i stor grad er gjort innenfor helse-, eldre- og sosialsektoren.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at byrådet har gjennomført ulike tiltak for å forebygge og avdekke sosial dumping. Utvalget understreker betydningen av at det kontinuerlig arbeides for å forhindre sosial dumping.

Kontrollutvalget tar for øvrig brevet fra byråden for finans av 09.01.2013 samt foreliggende sak fra Kommunerevisjonen til orientering.

Saken sendes finanskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.02.2013 m/vedlegg

Byrådsavdelingens tilskuddsforvaltning

Saken gjelder:

Blant annet på bakgrunn av enkelte uklarheter rundt byråden for eldres vedtak om tilskudd til Kirkens Bymisjon/Grønn omsorg våren 2012 (jf. kontrollutvalgets sak 52/12), foreslo Kommunerevisjonen høsten 2012 en forvaltningsrevisjon rettet mot byrådenes tilskuddsforvaltning. Kontrollutvalget vedtok 28.08.2012 (sak 87) undersøkelsen som uprioritert (kontrollutvalgets sak 87/12).

I forbindelse med forslag til nye forvaltningsrevisjoner våren 2013 som kontrollutvalget behandlet 29.01.2013 (sak 11), foreslo Kommunerevisjonen å stryke denne undersøkelsen, med følgende begrunnelse:

Byrådet la fram en sak om tilskuddsforvaltningen 17.08.2012 (sak 143) som ligger til behandling i bystyret. Kommunerevisjonen tar sikte på å orientere kontrollutvalget igjennom en egen sak etter bystyrets behandling. Da kan behovet for forvaltningsrevisjon vurderes på nytt.

Det vises i byrådssak 143/12 *Oslo kommune – behandling av tilskudd* til gjeldende bestemmelser som er relevante ved tildeling av tilskudd: kommuneloven, lov og forskrift om offentlige anskaffelser, lov om offentlig støtte samt Oslo kommunes instruks om utforming av tilskuddsordninger. Det vies mest plass til å klargjøre i hvilke tilfeller tilskudd kommer i konflikt med regelverket for offentlige anskaffelser eller er i strid med EØS-avtalens forbud mot offentlig støtte. Byrådet understreker i en passus at det er viktig å sikre at tilskudd nyttes til det formålet som ligger i den enkelte ordning, og at det må gjennomføres kontroll og oppfølging av bruken av tilskuddsmidlene. Byrådet foreslår i saken at det i byrådets budsjettforslag innføres en felles praksis for håndtering og framstilling av tilskudd i Sak 1/2013 Del 2.

Det pågår for tiden et arbeid for å gjennomgå tilskuddsforvaltningen i byrådsavdelingene. I notat 29/2012 til finanskomiteen oppgir byråden for finans at

[s]amtlige byrådsavdelinger er bedt om å gjennomgå tilskudd i egen sektor, for å sikre at tilskudd ytes i tråd med lover og regler, som lov og forskrift om offentlige anskaffelser, lov om offentlig støtte, forvaltningsloven og kommuneloven. Byrådet trenger noe mer tid til å få fullført arbeidet med gjennomgangen av tilskudd. En vil komme tilbake til dette i 2013.

Ved finanskomiteens behandling av byrådssak 143/12 den 16.01.2013 (sak 3), ba komiteen om en ny redegjørelse fra byrådet i løpet av første halvår 2013.

Bystyret tok 30.01.2013 (sak 15) byrådssak 143/12 til orientering i tråd med byrådets innstilling.

Kommunerevisjonen vurderer at det på bakgrunn av det pågående arbeidet med å gjennomgå tilskuddsordningene i byrådsavdelingene ikke er hensiktsmessig med en forvaltningsrevisjon rettet mot byrådenes tilskuddsforvaltning på nåværende tidspunkt. Kommunerevisjonen vil holde seg orientert om arbeidet med tiltak gjennom den redegjørelsen komiteen har bedt om.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens sak om byrådets tilskuddsforvaltning til orientering. På bakgrunn av det pågående arbeidet i byrådsavdelingene slutter kontrollutvalget seg til Kommunerevisjonens vurdering om at det på nåværende tidspunkt ikke gjennomføres en forvaltningsrevisjon rettet mot byrådenes tilskuddsforvaltning.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.02.2013 m/vedlegg

Status for spansk selskap etablert for å ivareta investering og drift av planlagt rehabiliteringssenter i Spania

Saken gjelder:

Bystyret vedtok i møte 30.08.2006 (sak 325) å opprette et aksjeselskap i Spania som hadde som formål å eie en innkjøpt tomt, samt å bygge og drive et planlagt rehabiliteringssenter i Altea kommune. Bystyret vedtok 07.12.2009 (sak 355) å avvikle prosjektet i Spania. I kontrollutvalgets møte 20.11.2012 (sak 122) ble det etterspurt opplysninger om status for selskapet som ble etablert i Spania.

Kommunerevisjonen har sett på status for det spanske selskapet ved gjennomgang av relevante dokumenter og intervju med administrerende direktør og direktør for Juridisk og anskaffelsesfaglig avdeling i Omsorgsbygg Oslo KF, som ble avholdt i siste del av januar 2013. Denne statusoversikten er således i all hovedsak bygd på opplysninger fra Omsorgsbygg.

Ledelsen i foretaket mente i januar 2013 at det har vært og fortsatt er hensiktsmessig å oppnå byggetillatelse for å realisere styrets vedtak om å verdioptimalisere tomten. Det ble dessuten opplyst at foretaket valgte å beholde den spanske advokaten, Carmen Sanz, som rådgiver i prosessen med å få byggetillatelse, siden hun kjente detaljene i saken etter at hun hadde vært engasjert i seks år.

Innen sommeren 2013 vil bli det bli fremlagt en sak for styret i foretaket hvor man vil be om at styret tar stilling til hvordan foretaket skal følge opp sakene i Spania fremover.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse om Oslo kommunes selskap i Altea kommune i Spania til orientering.

Saken oversendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 14.02.2013

Rapport 10/2012 Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten – Byrådens rapportering av status for iverksetting av tiltak per 31.12.2012

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet 02.05.2012 (sak 49) Kommunerevisjonens rapport 10/2012 *Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten*. Rapporten avdekket alvorlige svakheter. Utvalget vedtok bl.a. følgende ved behandling av saken:

Kontrollutvalget ber byråden for miljø og samferdsel rapportere status for etatens og byrådsavdelingens iverksetting av tiltak til Kommunerevisjonen per 31.08.2012 og per 31.12.2012. Utvalget ber videre Kommunerevisjonen vurdere om arbeidet med en oppfølgingsundersøkelse bør starte allerede i 2013.

Ved behandling av statusrapporten per 31.08.2012 den 25.09.2012 (sak 92), vedtok kontrollutvalget bl.a.:

Kontrollutvalget konstaterer at Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og Energigjenvinningsetaten redegjør for at en er i gang med iverksetting av tiltak i kjølvannet av Kommunerevisjonens *rapport 10/2012 Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten*.

Utvalget har merket seg at det pågående arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyse skal danne grunnlaget for det videre arbeidet med tiltak i Energigjenvinningsetaten, og at analysen etter planen ferdigstilles i løpet av september 2012. Utvalget ser det som særlig positivt at analysen omfatter alle etatens produksjonslinjer.

For øvrig tar kontrollutvalget redegjørelsen for iverksettingen av tiltak etter rapport 10/2012 til orientering, og imøteser ny sak fra Kommunerevisjonen når byråden for miljø og samferdsels statusrapport per 31.12.2012 foreligger. I den forbindelse vil utvalget minne om at Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, i sin uttalelse til rapport 10/2012, varslet at en ville arbeide med økt oppmerksomhet om IKT-sikkerhet innen hele miljø- og samferdselssektoren; herunder be andre etater og virksomheter med omfattende og følsom IKT initiere revisjon på området. I tråd med utvalgets vedtak av 02.05.2012 (sak 49) ber en om at status også for dette arbeidet inkluderes i byrådens statusrapportering per 31.12.2012.

I statusrapporten per 31.12.2012 skriver byråden at rapporten fortsatt følges opp gjennom jevnlig kontakt med Energigjenvinningsetaten. Byråden redegjør for byrådsavdelingens deltakelse i et informasjonssikkerhetsprosjekt i regi av Byrådsavdeling for finans. Det fremgår ikke av statusrapporten om andre etater og virksomheter med omfattende og følsom IKT er bedt om å initiere revisjon på området, slik byrådsavdelingen skrev i uttalelsen til rapport 10/2012 at ville bli gjort. I brev til Byrådsavdeling for miljø og samferdsel redegjør Energigjenvinningsetaten for status per 17.12.2012 i arbeidet med iverksettelsen av en rekke tiltak etter rapport 10/2012.

Kommunerevisjonen merker seg byrådets redegjørelse og poengterer at byrådsavdelingens varslede tiltak om å be andre etater og virksomheter med omfattende og følsom IKT initiere revisjon på området ikke er omtalt i redegjørelsen. Kommunerevisjonen poengterer videre at tiltakene som omtales i etatens statusrapportering synes relevante i lys av svakheter som ble påpekt i rapport 10/2012, men at omtalen fortsatt er kortfattet og at mange av tiltakene omtales generelt. Først ved en eventuell senere oppfølgingsundersøkelse kan det konstateres om svakhetene påpekt i rapport 10/2012 er utbedret i tilstrekkelig grad.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar byråden for miljø og samferdsels statusrapportering per 31.12.2012 etter Kommunerevisjonens rapport 10/2012 *Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten*, til orientering, og ber om en ny statusrapport fra byråden på dette området per 31.08.2013.

Kontrollutvalget viser til utvalgets vedtak av 02.05.2012 (sak 49) og 25.09.2012 (sak 92) og minner igjen om at Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, i sin uttalelse til rapport 10/2012, varslet at en bl.a. ville be andre etater og virksomheter med omfattende og følsom IKT initiere revisjon på området. Det bes om en egen redegjørelse fra byråden for miljø og samferdsel på dette punkt innen 31.05.2013.

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen planlegge oppstart av en oppfølgingsundersøkelse etter rapport 10/2012 mot slutten av 2013.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 18.02.2013 m/vedlegg

18/13

Kommunerevisjonens årsoppgjør 2012

Saken gjelder:

Kommunerevisjonens årsoppgjør for 2012 legges med dette fram til orientering. Årsoppgjøret består av årsberetning, årsregnskap og revisjonsberetning. Revisors beretning er ikke kommet kommunerevisjon i hende på nåværende tidspunkt, og vil derfor bli levert ut i møtet, alternativt ettersendt.

Kommunerevisjonens regnskap inngår i det samlede bykasseregnskapet hvor byrådet innstiller til vedtak i bystyret.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar årsoppgjøret til Kommunerevisjonen for 2012 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 14.02.2013 m/vedlegg

19/13

Kontrollutvalgets årsoppgjør 2012

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets årsoppgjør for 2012 legges med dette fram. Årsoppgjøret består av årsberetning, årsregnskap og revisjonsberetning. Kontrollutvalgets regnskap inngår i det samlede bykasseregnskapet hvor byrådet innstiller til vedtak i bystyret.

Årsberetningen i denne saken er en del av regnskapsavleggelsen og er utarbeidet i samsvar med byrådets rundskriv om årsberetninger for etater så langt det passer.

Kontrollutvalget avgir i tillegg i samsvar med reglementet for kontrollutvalget en årsmelding til bystyret om sin virksomhet etter mønster av bystyrekomiteenes årsmeldinger. Årsmeldingen for 2012 legges fram som egen sak.

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar årsoppgjøret for kontrollutvalget for 2012 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 13.02.2013 m/vedlegg

20/13

Kontrollutvalgets årsmelding 2012

Saken gjelder:

Ifølge kontrollutvalgets reglement § 3 nr. 4 skal kontrollutvalget avgi årsmelding til bystyret om sin virksomhet. Forslag til melding for 2012 følger som trykt vedlegg.

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Kontrollutvalgets melding for 2012 tas til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 18.02.2013 m/vedlegg

Kontrollutvalgets sekretariat, 19.02.2013

Reidar Enger
sekretariatsleder